

Tlačová správa

Luxemburg 30. novembra 2017

Jednotné európske nebo: kultúra sa zmenila, no vzdušný priestor je stále fragmentovaný, konštatujú audítori

Iniciatíva jednotné európske nebo (SES) na zlepšenie manažmentu letovej prevádzky v EÚ bola reakciou na jasnú potrebu a viedla k rozvoju kultúry efektívnosti. Podľa novej správy Európskeho dvora audítorov však manažment európskeho vzdušného priestoru zostáva fragmentovaný a jednotné európske nebo ako koncepcia zatiaľ nebola dosiahnutá. Financie EÚ na technologické prvky iniciatívy SES dosiahli doteraz 730 mil. EUR a do roku 2020 majú narásť na 3,8 mld. EUR.

S cieľom preskúmať túto iniciatívu audítori navštívili vládne ministerstvá, poskytovateľov leteckých navigačných služieb a národné dozorné orgány v piatich členských štátoch (Španielsko, Francúzsko, Maďarsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo), ako aj dôležité zainteresované strany zaoberajúce sa politikou a prevádzkou a partnerov z priemyslu. Zistili, že iniciatíva SES bola opodstatnená, pretože národné monopoly a fragmentácia boli prekážkami pre manažment letovej prevádzky. Politika je koherentná a zameraná na riešenie týchto nedostatkov. Zmeny v štruktúre dopravy však mali za následok, že hlavné ciele, ktoré sa pre iniciatívu stanovili na začiatku, sa stali čiastočne nedosiahnuteľné a čiastočne irelevantné.

„Letecká doprava je dôležitou súčasťou vnútorného trhu EÚ, podporuje mobilitu osôb a tovaru a zároveň poháňa hospodársky rast,“ uviedol George Pufan, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za túto správu. „Jednotný trh v Európe však zatiaľ zjavne nevyužíva výhody jednotného neba.“

Audítori hovoria, že poplatky za navigačné služby sa výrazne neznížili a meškania súvisiace s manažmentom letovej prevádzky sa začali opäť zvyšovať. Súčasné funkčné bloky vzdušného priestoru (FAB) v podstate tvoria fórum pre spoluprácu medzi susediacimi zainteresovanými stranami, no ukázalo sa, že na riešenie fragmentácie riadenia vzdušného priestoru, poskytovania služieb a obstarávania sú neúčinné. Dohľad zo strany národných dozorných orgánov sťažuje skutočnosť, že tieto orgány nie sú vždy plne nezávislé a v niektorých prípadoch nemajú potrebné zdroje.

Audítori poukazujú na fakt, že dohody medzi Komisiou a členskými štátmi sa dosahujú ťažko,

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov.

Úplné znenie správy je uverejnené na webovej stránke www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – hovorca

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tlačový tajomník

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

najmä pokiaľ ide o kapacity a nákladovú efektívnosť. Niektoré ukazovatele okrem toho nezachytávajú relevantné aspekty výkonnosti.

Technologický pilier iniciatívy SES – projekt SESAR – pretvoril doteraz fragmentované prostredie výskumu a vývoja na koordinované. Úloha EÚ na projekte prešla však od jeho vzniku určitým vývinom, a to pokiaľ ide o záber projektu, harmonogram i výšku financií, pretože všetky tieto aspekty sa výrazne zväčšili. Ambície týkajúce sa výkonnosti boli preformulované na rok 2035, a nie 2020, ako sa pôvodne plánovalo.

Audítori predkladajú Európskej komisii niekoľko odporúčaní s cieľom zefektívniť iniciatívu SES:

- prehodnotiť hlavné ciele iniciatívy SES,
- analyzovať iné možnosti na zníženie fragmentácie a uprednostniť pri tomto probléme riešenia z oblasti výskumu a vývoja,
- zabezpečiť plnú nezávislosť národných dozorných orgánov,
- zjednodušiť systém výkonnosti a prehodnotiť niektoré kľúčové ukazovatele výkonnosti,
- preskúmať štruktúru podpory EÚ pre výskum a vývoj z hľadiska cieľov iniciatívy SES,
- sprísniť povinnosť spoločného podniku SESAR zodpovedať sa.

Poznámky pre redaktorov

V roku 2015 odletelo z letísk v EÚ alebo na ne priletelo približne 920 miliónov cestujúcich a 15 miliónov ton nákladu. V tom istom roku bol európsky vzdušný priestor využitý na takmer 10 miliónov komerčných letov. Bezpečný a efektívny tok tejto dopravy si vyžaduje zásahy manažmentu letovej prevádzky, ktorý plní tri základné funkcie: zabezpečenie rozstupu medzi lietadlami, vyváženie poskytovania manažmentu letovej prevádzky s dopytom po letoch a poskytovanie leteckých informácií používateľom vzdušného priestoru.

Hoci má letecká doprava vo svojej podstate medzinárodný charakter, obvykle sa riadi na národnej úrovni vo fragmentovanom a monopolistickom prostredí. Tieto črty prispievajú k meškaniu a vyšším nákladom na manažment letovej prevádzky, ktoré znášajú používatelia vzdušného priestoru. Cieľom iniciatívy SES je preto zlepšiť celkovú výkonnosť manažmentu letovej prevádzky presunutím niektorých úloh z medzivládnej úrovne na úroveň Európskej únie.

Iniciatíva SES sa začala formálne uplatňovať v roku 2004 a postupne bol okolo nej vytvorený rámec právnych predpisov, pozostávajúci zo súboru pravidiel záväzných pre celú EÚ a týkajúcich sa bezpečnosti leteckej dopravy, poskytovania služieb, riadenia vzdušného priestoru a interoperability v rámci siete. Tento rámec je spojený s programom technologickej modernizácie – projektom SESAR – podporovaným finančnými stimulmi.

Osobitná správa č. 18/2017: „Jednotné európske nebo: zmena kultúry, alebo však nie je jednotné“ je dostupná v 23 jazykoch EÚ na webovej stránke Dvora audítorov (www.eca.europa.eu).